

Художня культура (світова)

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Курс «Художня культура (світова)» є однією з провідних дисциплін у підготовці майбутніх учителів образотворчого мистецтва, художньої культури, етики і естетики, яка забезпечує теоретичну та методичну готовність здобувачів вищої освіти до організації і проведення урочної, позакласної навчально-виховної роботи з художньої культури.

Вивчення художньої культури (світової) у вищих навчальних закладах полягає в особистісному художньо-естетичному розвитку здобувачів, формуванні у них світоглядних орієнтацій і компетентності у сфері художньої культури, вихованні потреби у творчій самореалізації та духовному самовдосконаленні у процесі опанування цінностями культури.

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу:

- ознайомлення здобувачів вищої освіти із світовими досягненнями та явищами художньої культури (світової), зарубіжного образотворчого, музичного, театрального та кіномистецтва, розкриття мистецтва як форми суспільної свідомості, як методу ідейно-естетичного виховання та образного пізнання навколишнього світу;
- дослідження та аналіз творчості видатних представників художньої культури (світової);
- розвиток художнього світогляду здобувачів;
- збагачення емоційно-естетичного досвіду здобувачів, формування власних почуттів і переживань, пробудження особистісно-позитивного ставлення до мистецьких цінностей;
- формування комплексу художньої компетентності, що забезпечує здатність керуватися набутими знаннями та вміннями у самостійній діяльності, у процесі самоосвіти.

Завдання курсу:

- вивчення різних епох із глибоким і конкретним аналізом кожного твору в його ідейно-художній єдності, в розгляді цього твору як вияву історичного процесу розвитку світового мистецтва в тісному зв'язку з минулим і майбутнім, у показі єдності конкретно-історичного й національного та всесвітньо-історичного і загальнолюдського.
- розуміння здобувачами зв'язків мистецтва з природним, соціальним і культурним середовищем життєдіяльності людини, усвідомлення власної причетності до художніх традицій світової культури і мистецтва;
- виховання культури міжнаціонального спілкування через вивчення художніх традицій народів різних країн світу.

КОМПЕТЕНЦІЇ

Фахові компетенції, що формуються під час вивчення дисципліни:

- ▶ здатність розрізняти стилістичні особливості різних мистецьких напрямків, індивідуальні риси творчості кращих представників у рамках кожної течії;
- ▶ здатність досліджувати та аналізувати творчі досягнення видатних представників художньої культури (світової), вміння висловлювати власну думку та робити висновки;
- ▶ здатність аналізувати художні твори, опрацьовувати додаткові літературні джерела, застосовувати спеціальну термінологію;
- ▶ здатність використовувати знання про основні закономірності у теорії, історії та методології художньої культури (світової);
- ▶ здатність до розуміння механізмів створення мистецьких творів та практичного застосування теоретичних знань в навчально-освітньому процесі.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти повинні

знати:

- **види і жанри образотворчого мистецтва та відомі твори світових митців живопису і скульптури;**
- **архітектурні пам'ятки світу та стилі архітектури;**
- **основні жанри музики та творчу спадщину найвидатніших митців світового музичного мистецтва;**
- **символіку театру та творчість видатних діячів театрального мистецтва світу;**
- **основні види кіномистецтва та відомих митців світового кінематографу;**

вміти:

- **пояснити тісний зв'язок творів мистецтва з внутрішнім життям людини;**
- **обґрунтувати власну думку щодо світового значення творів мистецтва;**
- **порівнювати характерні особливості пам'яток культури різних країн;**
- **розв'язувати творчі завдання, пов'язані з виявленням оригінальності, асоціативного мислення тощо;**
- **використовувати особистий емоційний досвід у самостійній творчій діяльності;**
- **оцінювати внесок митців у світову музичну культуру, розкриваючи свої враження від творів за допомогою виразного мовлення;**
- **пояснювати умовність сценічних прийомів;**
- **аналізувати театр як виразник складних почуттів людини;**
- **формулювати власний погляд на твори світового кінематографу;**
- **аналізувати творчість найвідоміших кіноакторів і кінорежисерів, убагаючи за художньою культурою і мистецтвом життєві цінності.**

Зміст програми навчальної дисципліни

Вступ. Походження мистецтва.

Поняття про артефакт. Поліфункціональність первісної творчості. Причини виникнення мистецтва. Види первісної творчості.

Змістовий модуль I. Візуальні мистецтва

Тема 1. Макрокосм первісної архітектури. Менгіри. Дольмени. Кромлехи. **Архітектура Європи.** Архітектура Романського стилю. Перлини готики. Взірці бароко. Архітектура класицизму. Модерн в архітектурі. **Архітектура Близького і Далекого Сходу.** Культова арабо-мусульманська архітектура. Мавританський стиль. Храми Індії. Храми Далекого Сходу. Велика Китайська стіна.

Тема 2. Скульптура – оспівування краси людського тіла.

Античні скульптори (Мірон, Фідій, Пракситель та ін.). Мікеланджело – втілене відчуття форми («Оплакування Христа», «Давид», «Мойсей», гробниця Медичі та ін.). Творчість Родена.

Тема 3. Архаїчний живопис.

Зображення звіра. Печерний та наскельний розпис.

Тема 4. Образотворче мистецтво Італії: Епоха «титанів».

Леонардо да Вінчі. Живопис як одна з форм втілення всеосяжної геніальної натури митця («Джоконда», «Тайна вечеря»). Рафаель. Зображення чистоти та чарівності жіночого образу, його духовного зв'язку з природою («Сікстинська мадонна», «Прекрасна садівниця»), благородного і духовного спілкування людей (фреска «Афінська школа»).

Тема 5. Видатні живописці Іспанії.

Ель Греко – поєднання візантійських та готичних традицій у творчості. Дієго Веласкес: вершина іспанського живопису XVII ст. Франсіско Гойя – найвизначніший, неперевершений живописець і графік XIX ст. Сальвадор Далі – яскравий виразник модерністських течій у культурі XX ст.

Тема 6. Фламандський і голландський живопис.

Творчість П. П. Рубенса. Рембрандт – «великий голландець». Жанри (побутовий, портретний, біблійний).

Тема 7. Російський живопис.

Історичний живопис (І. Рєпін, В. Суриков, В. Васнецов).

Пейзажний живопис (І. Левітан). Портрети В. Сєрова. Геній М. Врубеля.

Тема 8. Образотворче і декоративно-прикладне мистецтво Далекого Сходу.

Естетичний феномен китайського живопису. Жанри: портрет, пейзаж, каліграфічне письмо. Порцеляна – гордість китайського мистецтва. Символічне навантаження кольору.

Тема 9. Декоративно-прикладне мистецтво Близького Сходу. Багдадська книжкова мініатюра. Турецьке гончарне мистецтво. Дамаські тканини. Іранське килимарство.

Тема 10. Декоративно-прикладне мистецтво Африки. Естетика наївного мистецтва. Культові маски та мала пластика. Мистецтво країн Магрибу.

Тема 11. Паркова культура. Версаль – зразок Європейського парку. Природні парки Великої Британії. Духовне начало японського ландшафтного саду. Філософія ікебани та чайної церемонії.

Змістовий модуль II. Музичне мистецтво.

Тема 12. Європейська музична культура. Відень – центр європейської музичної культури (В. А. Моцарт та ін.). Великі композитори-романтики (Ф. Шопен, Ф. Ліст та ін.). Французькі шансоньє.

Тема 13. Музична культура Індії і Далекого Сходу. Індійський танець. Значення поз, жестів, позицій рук (мудра). Манера співу. Музика і танець в індійському кінематографі. Пентатоніка. Китайська опера. Традиційні музичні інструменти.

Тема 14. Музичні ритми Америки. Види і напрями сучасної популярної музики: блюз, джаз, рок-, і поп-музика. Видатні музиканти і співаки.

Змістовий модуль III. Театральне мистецтво.

Тема 15. Японський театр.

Театр Но: єдність драми, танцю та речитативу. Театр Кабукі.

Тема 16. Італія – батьківщина оперного мистецтва.

Творці оперних шедеврів (Дж. Россіні, Дж. Пуччіні, Дж. Верді). Театр Ла Скала. Школа бельканто.

Тема 17. Російський балет.

Видатні композитори (П. Чайковський, І. Стравінський та ін.) і виконавці (Г. Павлова, В. Ніжинський, Г. Уланова, М. Плісецька та ін.).

Змістовий модуль IV. Кіномистецтво.

Тема 18. Європейське кіномистецтво.

Франція – батьківщина мистецтва кіно (видатні режисери, актори). Кіно Італії.

Тема 19. Кіно США.

«Система зірок». Основні жанри американського кіно (пригодницький, мюзикл, бойовик, фантастика, фільми «жахів», фільми «катастроф» та ін.). Мультфільми У. Діснея (29 призів Оскара). Диснейленд.

